

RENGÂRENK CANLILARIYLA KIZILOENİZ

Elinize bir dünya haritası alın ve ülkemizden biraz aşağıya, Afrika'nın sağ üst kenarına bakın. Arap Yarımadası ile Afrika arasında uzun ince bir mavilik gördünüz, değil mi? İşte burası Kızıldeniz. Peki bu deniz adındaki gibi gerçekten kıvılcı mı? Tuzlu sularının altında bizi neler bekliyor? Atlasınız, şnorkeliniz ve paletleriniz hazır mı rengârenk bir dünyaya doğru yolculuğa çıkıyoruz!

Mısır'ın kuzeydoğusundan başlayan Kızıldeniz, güneyde Babülmendep Boğazı'na kadar uzanır ve Hint Okyanusu'na bağlanır. Yaklaşık 2.250 kilometre uzunluğundadır. Yani Türkiye'nin doğu ve batı uçları arasındaki mesafenin neredeyse 1,5 katı kadardır.

Kızıldeniz kuzeyde iki kola ayrılır. Soldaki kolda bulunan Süveyş Kanalı aslında 157 yıl önce açılmış bir yapay su yoludur ve Kızıldeniz'i Akdeniz'e bağlar. Kanal sayesinde gemiler Afrika'nın etrafını dolaşmadan Hint Okyanusu'ndan Akdeniz'e ulaşabilir. Bu nedenle Kızıldeniz dünyanın en işlek deniz yollarından biridir.

Süveyş Kanalı'ndan geçen gemiler

Süveyş Kanalı

Akabe

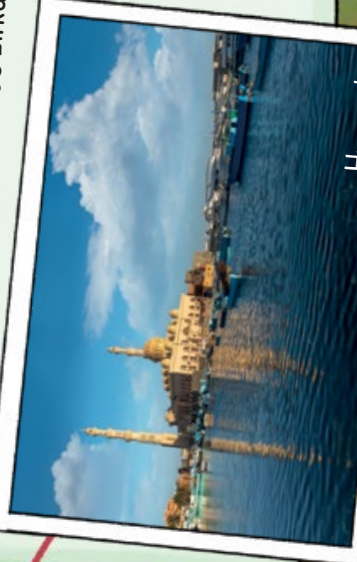
Hurgada

MISIR

ÜRDÜN

SUUDI

Kızıldeniz'e gitmek isteseydiniz duraklarınız neler olabilirdi? Bu denize kıyısı olan ülkelerden Mısır'daki Hurgada, Suudi Arabistan'daki Cidde, Ürdün'deki Akabe kentleri ziyaret edilebilecek duraklardan sadece birkaçı.

Hurgada

ARABİSTAN
KIZILDENİZ
Cidde

Algerle ilgili
daha fazla bilgi
için karekodu akıllı
cihazınıza okutarak
"Algerin Dünyası"
başlıklı yazımıza
göz atabilirsiniz

Kızıldeniz'in adının nereden geldiğiyle ilgili farklı düşünceler var. Öne çıkan bilimsel bir açıklamaya göre zaman zaman sayıları aşırı artan bir alg türünün su yüzeyinde birikmesi denizin bazı bölümlerine kızılımsı bir ton verebilir. Yani deniz genellikle mavi-yeşildir ancak alg sayısındaki artış geçici renk değişimlerine yol açabilir.

Aşırı alg çoğalmasının
gerçekleştiği deniz yüzeyi

Dünyanın en renkli su altı yaşam alanlarından biri Kızıldeniz'de. Buraya akan nehirler çamurlu su taşımadığı için genellikle berrak olan denizde güneş ışığı hayli derin noktalara kadar ulaşabilir. Sıcak ve bol tuzlu su, mercanların ve onların içinde yaşayan alglerin gelişmesi için elverişlidir. Böylece rengârenk bir deniz altı oluşur.

Kızıldeniz dünyanın en tuzlu denizlerinden biri. Bunun iki temel nedeni var. İlki, bölgenin çok sıcak olması sebebiyle buharlaşmanın fazla olması. İkincisiyse bu denize büyük nehirlerin akmaması yani tatlısu girişinin azlığı.

İşte şimdi o renkli dünyanın içine dalmaya hazırız. Gelin hep birlikte Kızıldeniz'deki canlılara yakından bakalım.

İlk canlımız kutu balığı. Adını kutuyu andıran köşeli gövdesinden alır. Kızıldeniz'de 50 metreyi geçmeyen derinliklerdeki mercan resiflerinde ve denize bağlı küçük göller olan lagünlerde yaşar. Uzunluğu 45 santimetreye kadar ulaşabilir. Algler ve küçük omurgasızlarla beslenir.

Âdeta bir yılan gibi süzülen, kuyruk kısmındaki parlak kırmızı yüzgeciyle dikkat çeken bu canlının adı şeritli boru balığı. Kayalık tabanlarda 5 ila 56 metre derinlikte yaşar. Uzunluğu 20 santimetreye kadar ulaşabilir. Gövdesindeki sarı ve siyah şeritler kayalık zeminde kamufle olmasını sağlar. Küçük omurgasızlarla beslenir.

3 ila 20 metre derinlikteki kayalık tabanlarda yaşayan kelebek balığının uzunluğu 23 santimetreye kadar ulaşabilir. Parlak sarı gövdesi, dikey turuncu çizgileri ve gözünün arkasındaki belirgin mavi lekeyle hemen fark edilir. Mercanlarla ve küçük omurgasız canlılarla beslenir.

Başının üzerindeki kulak benzeri çıkıntıları ve kuyruğuyla bir tavşanı andıran renkli deniz tavşanı adlı bu canlı, Kızıldeniz'de tanımlanmış deniz tavşanlarından biri. Uzunluğu 5 santimetreye kadar ulaşabilir. Genellikle mercan resiflerinde yaşar ve süngerlerle beslenir.

Karşınızda parlak mavi benekleriyle mercan orfozu! Capcanlı renklerine karşın üzgün bir yüz ifadesi olan bu balık, 2 ila 150 metre derinlikteki kayalık alanlarda yaşar. Uzunluğu 50 santimetreye kadar ulaşabilir ve 25 yıl yaşayabilir. Küçük balıklarla ve kabuklularla beslenir.

Üzerine mavi puantiyeli bir battaniye örtmüş de birazdan uykuya dalacakmış gibi görünen bu canlının adı mavi benekli vatoz. 1 ila 20 metre derinlikte yaşar. 35 santimetre genişliğe kadar ulaşabilir. Etçildir ve genellikle yalnız dolaşır. Kuyruğunda çok zehirli bir diken vardır. Temas edildiğinde ciddi yaralanmalara yol açabilir.

Siyah beyaz çizgileriyle dikkat çeken ve sürü hâlinde gezen bu balık beyaz kuyruk damsel. Uzunluğu 10 santimetreye kadar ulaşabilir. Yüzeiden 20 metreye kadar olan derinliklerdeki dallı mercanların arasında yaşar. Küçük kabuklular, balık larvaları ve zooplankton adındaki küçük su canlılarıyla beslenir.

Bu gördüğünüz canlıysa bir denizşakayığı türü. Sarı aiptasia ya da camgül olarak da bilinir. Denizşakayığı, bitkilere benzese de aslında bir hayvandır. Kayalara tutunur ve dokunaçlarıyla küçük omurgasızları, larvaları hatta küçük balıkları yakalar.